ΑΤΤΙΚΗ ΙΡΙΣ

ΕΤΟΣ Α΄. Ἀθῆναι, τῇ 15 Αὐγούστου 1898. ΑΡΙΘ. 14.

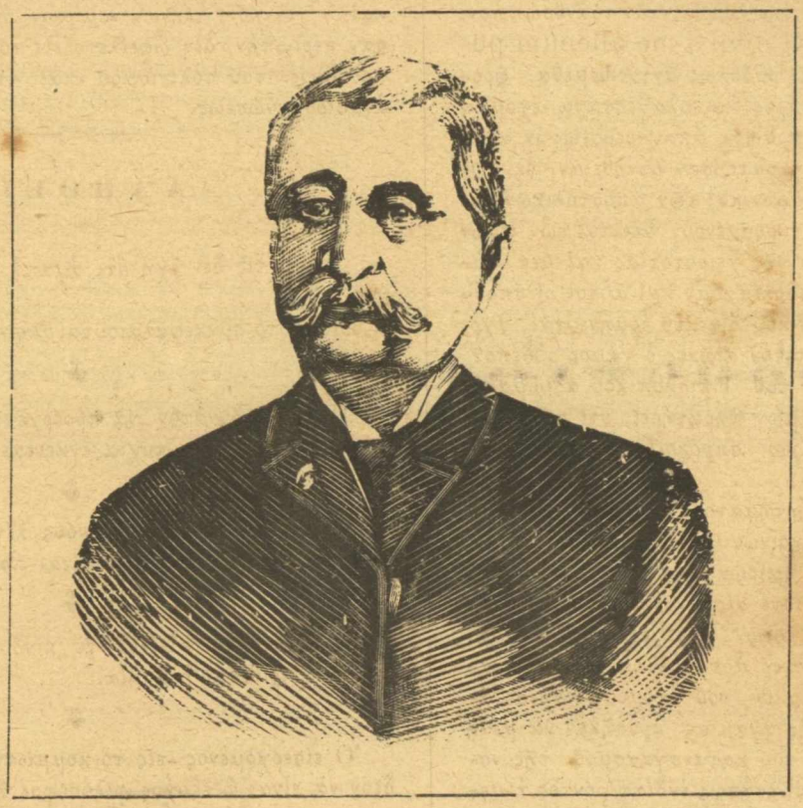

ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Τὴν ἑβδόμην Αὐγούστου, περιστοιχούμενος παρὰ τῶν προσφιλῶν του, ὀγδοηκοντούτης περίπου, παρέδωκεν ἠρέμα τὸ πνεῦμα ἐν Παρισίοις ὁ ἐθνικὸς εὐεργέτης Χρηστάκης Ζωγράφος Ἐφέντης. Καὶ οὕτως ἐξέλειψεν ἐκ τοῦ Πανελληνίου ὁρίζοντος καὶ εἰς ἔτι ἀστήρ, ἀφίσας ἐν τῇ δύσει του μυρίας ἀκτινοβολίας ἀσβέστους, ἀθανάτους.

Τὸ ὄνομα τοῦ μεταστάντος Χρηστάκη Ζωγράφου, χρυσοῖς γράμμασι θ' ἀναγράψῃ ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς πλειάδος τῶν Ζαφειροπούλων, Ζαππαίων καὶ λοιπῶν ἐθνικῶν εὐεργετῶν, καὶ εὐγνωμόνως θὰ μνημονεύωσι τοῦ ὀνόματός του αἱ ἐπερχόμεναι γενεαί.

Ὁ Χρηστάκης Ζωγράφος ἐγεννήθη εἰς Κερτοράζι τῆς ἐπαρχίας Δρυϊνουπόλεως τῆς Ἠπείρου. Δι' ἐντίμου καὶ ἀόκνου ἐργασίας ἐμπορευόμενος ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατώρθωσε διὰ τῆς νοημοσύνης, τῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ ἀκεραίου αὐτοῦ χαρακτῆρος ταχέως ν' ἀνυψωθῇ ἀπὸ μικροῦ σημείου εἰς μεγίστην ἐπιρροήν. Ὅταν δὲ ἀπέκτησε τὰ πρῶτα μεγάλα κεφάλαια τοῦ πλούτου του, ἀμέσως ἐξεδηλώθη ἡ φιλογενὴς ψυχή του καὶ τὰ ἐθνικὰ αὐτοῦ αἰσθήματα. Καὶ ἔκαμε ἀρχὴν ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πατρίδος, τῆς Ἠπείρου, ὅπου ἐγκατέσπειρε διάφορα φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα, καὶ ὅπου ποικιλοτρόπως εὐηργέτησε καὶ συνέδραμε τοὺς συμπατριώτας του. Τὸ πλούσιον βαλάντιόν του ἦτο ὁ ὅρμος, εἰς ὃν εὕρισκε τὴν γαλήνην ὁ δυστυχὴς καὶ ὁ ἀπροστάτευτος. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ καθέδρᾳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἵδρυσε τὰ Ζωγράφεια Ἑλληνικὰ σχολεῖα, τὸ ἐν Πέραν εὐδοκιμοῦν Λύκειον, τὸ ὁποῖον καὶ ἀνέλαβεν ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτοῦ προστασίαν καὶ ἐπίβλεψιν. Μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του δὲν ἔπαυεν ὁ φιλογενὴς καὶ γενναῖος ἀνὴρ ἀφειδῶς παρέχων τὸ χρῆμά του πρὸς ἐθνικοὺς σκοπούς, ἑλκύων τοιουτοτρόπως ὄχι μόνον τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ξένων τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν.

Ὁ διάσημος Γάλλος καθηγητὴς Ἔγγερ, ἀναφέρων ποτὲ εἰς τοὺς ἀκροατάς του τὸ ὄνομα τοῦ Ζωγράφου, προσέθηκε σὺν ἄλλοις ὅτι, εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος θὰ ἦτο ἡ Γαλλία, ἐὰν εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ τοιούτους Μαικήνας, οἷος ὁ Ἕλλην Ζωγράφος!

Ἐπανειλημμένως ἔκαμνε δωρεὰς ὑπὲρ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, τῆς Ζωγραφείου Βιβλιοθήκης, τοῦ Ἠπειρωτικοῦ Συλλόγου, τοῦ Παρθεναγωγείου τοῦ Βοσπόρου, τοῦ ἐν Παρισίοις ἀγωνοθετήματος πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ ὑπὲρ ἄλλων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων. Ὁ μόχθος δὲ καὶ διακαὴς πόθος τοῦ ἀγνοῦ πατριώτου ἦτο νὰ ἴδῃ εὐτυχοῦσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἓν ὄνειρον ἐβαυκάλιζε τὰς σκέψεις του, ἡ ἀπελευθέρωσις ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῶν δούλων ἀδελφῶν μας!

Πολλάκις δὲ σθεναρῶς ὑπερεμάχησε καὶ διὰ τῆς γραφίδος ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν κακῶς κειμένων, προτείνων πατριωτικὰς καὶ σωτηρίας μεταρρυθμίσεις. Καὶ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ χώρᾳ ἐξέτεινε τὰς ἡγεμονικὰς αὐτοῦ ἀγαθοεργίας, ἱδρύσας ἐν Θεσσαλίᾳ τὸ πεφημισμένον Ζωγράφειον ζακχαροποιεῖον καὶ καλλιεργήσας εἰς τὰς ἀπεράντους αὐτοῦ ἰδιοκτησίας τὴν ὄρυζαν, τῆς ὁποίας μεγάλη γίνεται ἐν Ἑλλάδι κατανάλωσις, περιορίσασα σπουδαίως τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγήν.

Κατὰ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμούς, αἱ δωρεαί, τὰς ὁποίας ὁ μεγάτιμος ἀνὴρ ἔκαμεν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ὑπερβαίνουν τὰ τρία ἑκατομμύρια δραχμῶν!

Τοιοῦτος ἐν γενικαῖς γραμμαῖς καὶ ἀσθενεῖ σκιαγραφίᾳ ὁ ἐν Παρισίοις ἀποθανὼν ἐθνικὸς εὐεργέτης, ἡ μνήμη τοῦ ὁποίου ἀγήρως θὰ διαμείνῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Ἑλλήνων, ἐλευθέρων τε καὶ μή.

Ἀφῆκε δὲ τὴν ὑστάτην πνοήν του χαίρων καὶ μὲ ἤρεμον τὴν συνείδησιν, ὅτι ἐξεπλήρωσε τελείως τὸν προορισμόν του καὶ ὡς ἄνθρωπος καὶ ὡς Ἕλλην· ἡ δὲ ψυχή του πτερυγίζουσα εἰς τὴν ἀθανασίαν ἠγάλλετο, βλέπουσα παρὰ τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην, παριστάμενα κύκλῳ τὰ προσφιλέστερα καὶ ἀγαπητότερα αὐτῷ ὄντα, ἐν οἷς καὶ τρεῖς κορυφαῖοι τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν, οἱ διαπρεπεῖς γαμβροί του κ.κ. Δεληγιώργης, Καραπάνος καὶ Ἀλέξ. Ρώμας, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ ὁ τοιαύτην ἐπίζηλον καταλαβὼν θέσιν, ἕνεκα τῶν πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Πατρίδα ὑπηρεσιῶν του.

Ἀνδρέας Α. Ἀβούρης.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

12 Αὐγούστου.

Ἄλλη νέα πάλιν φάσις τοῦ πολυπαθοῦς Κρητικοῦ ζητήματος. Αἱ οὐδέτεραι ζῶναι διεσπάσθησαν, ταραχαὶ νέαι ἀπειλοῦνται καὶ ἡ Ἀγγλία ἐμφανίζεται μὲ τὴν σημαίαν τῆς ἑνώσεως. Καὶ παραπέμπεται οὕτως ἡ λύσις του εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Καλένδας, οἱ δὲ δυστυχεῖς πρόσφυγες, οἱ ὁποῖοι προητοιμάζοντο νὰ ἐπανέλθωσι, ἐταμάτησαν καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα διὰ πολὺν καιρὸν ἄκυρα θὰ τρώγωσι τὸν πικρὸν ἄρτον τῆς ξενητιᾶς καὶ τῆς ἐλεημοσύνης. Αἱ ἀντιζηλίαι τῶν διεκδικουσῶν τὴν παγκόσμιον ἐπιρροὴν δύο ἀντιζήλων Δυνάμεων δὲν θὰ ἐπιτρέψουν οὐδεμίαν ὡς φαίνεται συνεννόησιν πρὸς οἱονδήποτε πέρας. Καὶ ἔπειτα ὑπάρχουν ἄνθρωποι εἰς τὸν κόσμον σκεπτόμενοι περὶ διαιτητικῶν λύσεων δι' ὅλας ἐν γένει τὰς διεθνεῖς διαφορὰς πρὸς ἀποσόβησιν τῶν πολέμων. Εἶνε μακράν, πολὺ μακρὰν ἡ χρυσῆ αὐτὴ ἐποχή· ἂν δὲν ἀνήκῃ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν σφαῖραν τῶν φανταστικῶν χιμαιρῶν καὶ τῶν οὐτοπικῶν κατασκευασμάτων τοῦ γονίμου εἰς τὰ τοιαῦτα καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ περιόδους τῆς ἱστορίας ἀνθρωπίνουπνε ὑματος. Ἡ ἰσχύς, ἡ βία, ὁ πόλεμος διευθύνουσιν ἀκόμη τὰς τύχας τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ οἱ ἄνθρωποι παρὰ τὰς ἐπιθυμίας καὶ εὐχὰς τῶν ἰδεολόγων—δυστυχῶς ἢ εὐτυχῶς—ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν ἀκόμη... ἄνθρωποι.

Πρέπει μάλιστα νὰ εἴμεθα πολὺ εὐχαριστημένοι, ὅταν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ ἀνωτέρα φύσις, ἡ ἠθικὴ χάριν τῆς ἰσορροπίας τοῦ ὀργανισμοῦ, ἂν ὄχι δι' ἄλλον λόγον, κατορθώνει νὰ ὑφίσταται κἄπως καὶ νὰ μὴ ἐκτοπίζεται ἐντελῶς καὶ ἐκμηδενίζεται ὑπὸ τῆς κατωτέρας, τῆς κτηνώδους, ἢ τοὐλάχιστον ὑπὸ τὸ εὔσχημον προσωπεῖον τῆς πρώτης νὰ καλύπτωνται αἱ ἀσχημίαι τῆς δευτέρας, οὕτως ὥστε νὰ μὴ παριστάμεθα μάρτυρες ἀποκαλύψεων ἐν τῇ κοινωνίᾳ—κοινωνίᾳ μάλιστα ἀρχαίκῶν εἰσέτι ἠθῶν, ὡς ἡ ἰδική μας—ὡς ἐκεῖναι τῶν συστηματικῶν ἀποπλανήσεων καὶ ἐκμαυλισμῶν μικρῶν καὶ πτωχῶν κορασίδων. Τί ζήτημα ἐγεννήθη ἀπὸ τὸ σκάνδαλον αὐτό! Ὅλος ὁ τόπος ἐφάνη συγκινηθεὶς καὶ διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του. Καὶ ζητεῖ τὴν τιμωρίαν τῶν τεράτων αὐτῶν τῶν ἀποτελούντων τὴν συμμορίαν τῶν διαφθορέων. Ὁ τύπος διερμηνεὺς τοῦ κοινοῦ συναισθήματος ὁμόφωνον ἔρρηξε κραυγήν. Δὲν ξεύρω ὅμως διατί αὐτὸς ὅλος ὁ θόρυβος μοῦ ἐνθυμίζει μίαν ἁπλῆν λαϊκὴν σκέψιν, τὴν ὁποίαν ἔτυχε κἄποτε εἰς ἄλλην περίστασιν ν' ἀκούσω «διὰ νὰ φωνάζουν τόσον πολὺ ὅλοι, θὰ εἶνε κακὸν ποῦ τὸ κάμνουν ὅλοι». Θὰ ἀνακαλυφθοῦν, θὰ συλληφθοῦν καὶ ἴσως θὰ τιμωρηθοῦν δύο τρία ὑποκείμενα τῆς σειρᾶς τῆς κυρὰ Κατίνας καὶ θὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ κοινὴ συνείδησις τοιουτοτρόπως καὶ ἡ ὑπαλληλικὴ συνείδησις τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας. Μὲ αὐτὸ ὅμως νομίζετε ὅτι γίνεται ὅ,τι πρέπει νὰ γείνῃ; Εἶνε τόσον πολυπλοκώτερον τὸ ζήτημα, ἔχει τόσον βαθυτέρας τὰς ῥίζας του, ἐκτείνεται τόσον ὑψηλότερα, ὥστε... θὰ σταματήσῃ ἀφεύκτως ἕως ἐκεῖ πᾶσα ἔρευνα. Ἡ Συριανὴ ἐκμαυλίστρια, ἐστὲ βέβαιοι, εἶνε ἀποτέλεσμα καὶ αὐτὴ καὶ ὄχι αἰτία τοῦ κακοῦ. Καὶ ὅσῳ ἡ αἰτία μένει ἀνενόχλητος ἐξακολουθοῦσα τὸ ἔργον της, εἰμπορεῖτε νὰ κτυπᾶτε, ἂν δὲν βαρύνεσθε, τὰ ἀποτελέσματα. Εἶνε ὡς νὰ νομίζετε, ὅτι πολεμεῖτε τὴν νοσογόνον ἑστίαν τῶν τελμάτων τοῦ Φαλήρου, θεραπεύοντες τοὺς ἐξ αὐτῆς προσβληθέντας ἐκ τῶν πυρετῶν.

Τὸ Δεκαπενθήμερόν μας ἔχει εἰς τὸ παθητικόν του ὄχι ὀλίγας αὐτοκτονίας. Εἶνε παράδοξος καὶ ἀνεξήγητος, ἀλλὰ βεβαιωμένη ἡ παρατήρησις, ὅτι αἱ αὐτοκτονίαι συνήθως δὲν γίνονται μεμονωμέναι, ἀλλ' ἀλλεπάλληλοι. Μολονότι τώρα ἡ ὑπερβολικὴ ζέστη δικαιολογεῖ κἄπως τὸν συρμὸν αὐτῶν, τοὐλάχιστον διὰ τοὺς φρονοῦντας, ὅτι ἡ αὐτοκτονία εἶνε συνέπεια παραφροσύνης πάντοτε. Πόσοι ὅμως οἱ ἀντιφρονοῦντες! Ὁ ρωμαντισμὸς τοὺς ἐκλέγει δι' ἡρωάς του, ἀποδίδων εἰς αὐτοὺς διάνοιαν ὑψηπετῆ καὶ αἰσθήματα λεπτότατα, ἐνῷ οἱ βιοπαλαισταὶ τοὺς θεωροῦν ἁπλούστατα δειλοὺς ἀνθρώπους, ἀντιθέτως πρὸς ἄλλους, οἵτινες ὑποστηρίζουσιν, ὅτι χρειάζεται μεγάλη δόσις θάρρους διὰ νὰ περιφρονήσῃ κανεὶς τόσον εὔκολα τὴν ζωήν, ποῦ καὶ μὲ τὰ χίλια βάσανα πάλι γλυκεῖα 'ναι», κατὰ τὸ δημῶδες. Ἄλλοι, φιλοσοφοῦντες αὐτοὶ τοὺς θέλουν ἐγωϊστάς, καὶ ἄλλοι φιλοτίμους. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἐπάνω κάτω ὁ αὐτοκτόνος μετέχει ὅλων τούτων τῶν στοιχείων, ὑπερτεροῦντος κατὰ τὰς περιστάσεις πλειότερον τοῦ ἑνὸς τούτων, καὶ δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ὑπάρχει τόσῳ πείσμων ἀντιδοξία, ἀναλόγως τῆς ἀντιλήψεως ἑκάστου κατὰ τὰς ἑκάστοτε περιστάσεις. Ὅπως δήποτε τὸ φαινόμενον εἶνε ἀρκετὰ λυπηρόν, καὶ ἂν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὸ προλάβῃ τις, ὅπως διετείνετο κατ' αὐτὰς κἄποια ἐφημερίς, καλὸν εἶνε νὰ μὴν ἐπαυξάνῃ τοὺς λόγους καὶ διευκολύνῃ τὴν τάσιν καὶ τὸν συρμόν. Βεβαίως δὲ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κακίστην ἐποχὴν ἐξέλεξε νὰ κάμῃ τὰς διδασκαλικάς του μεταβολάς. Δὲν ἐφοβήθη μήπως προσθέσῃ καὶ ἄλλα θύματα ὁ εὐλογημένος; Ἄλλως τε ἐξεδηλώθησαν κἄποια διανοητικὰ φαινόμενα λίαν ἀνησυχητικὰ εἰς τὸν διδασκαλικὸν κόσμον, αὐξάνοντα τὴν προδιάθεσιν πρὸς τοῦτο. Ἐκεῖνο τὸ συνέδριον τῶν γραμματοδιδασκάλων, μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς καταργήσεως τῆς περισπωμένης δὲν δικαιολογεῖ τοιοῦτον φόβον;

Δ. Θ. Φρ.

ΠΟΛΟΝΣΚΗ

Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

»Γῦρε, ὦ, ἀγάπη μου, 'ς τὴν ἀγκαλιά μου·
'Στέγνωσ' ἡ γλῶσσά μου, πῶς νὰ σ' τὸ 'πῶ,
Παρὰ μ' ἀμέτρητα γλυκὰ φιλιά μου,
πῶς: **σ' ἀγαπῶ!**

Αὐτὰ τὰ λόγια σου, μὲ τ' ἀχνὰ χείλη,
Πρὶν ἀπ' τὰ μάτια σου τὸ φῶς σβυσθῇ,
Μοῦ 'πες, 'σὰν ἤθελες γιὰ πάνταξ ἥλιε
μὲ χωρισθῇ.

Κ' ἐγὼ 'ς τὸ πρόσωπο σὲ ἐλωροῦσα,
Χωρὶς νὰ παίρνω ἀνασασμό,
Γιατί κ' ἐγώ, ἔλεγες, πῶς ξεψυχοῦσα
ἀπὸ καῦμό.

[Ἐκ τοῦ Ῥωσσικοῦ] Ι. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΛΑΥΣΕ!

Στὸν ἀγαπητό φίλο μου Νίκο Ε. Ἀστρινό·

— Αἴ! μπάρμπα Μῆτρο, ἂν ἤσουνα παντρευμένος, δὲ θὰ εἶχες καὶ ὁ ἴδιος τὰ παιδάκια σου τώρα νὰ σὲ τριγυρίζουνε;

Χαμογελῶντας ἔλεγε 'ς τὸ γέρο Μῆτρο τὸν κουμπάρο της ἡ Ἑλένη, μοιράζοντας ζαχαρωτὰ 'ς τὰ παιδιά της, ποῦ ἐγύρισαν ἀπὸ τὸ σχολεῖο κι' ἐχαλοῦσαν τὸ σπίτι ἀπὸ φωναῖς καὶ πηδήματα.

— Ἀλήθεια! γιατί δὲν παντρεύθηκες;

— Αἱ περιστάσεις, παιδί μου, ἡ τύχη μου... ξεύρω κι' ἐγὼ τί νὰ σοῦ πῶ!

— Τί τάχα δὲν βρέθηκε ποτὲ 'ς τὰ νειάτά σου καμμιὰ νὰ σὲ ξετρελλάνῃ καὶ νὰ σὲ μπλέξῃ 'ς τὰ δίκτυά της; Ἢ ἐστάθηκες Ἅγιος Ἀντώνης;...

Ὁ μπάρμπα Μῆτρος δὲν ἀπάντησε καθόλου, παρὰ ἔγυρε τὸ κεφάλι κι' ἐβυθίστηκε σὲ μελαγχολικὴ συλλογή. Καὶ σὲ λίγο σηκώθηκε κι' ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι του.

Ἐκλείστηκε 'ς τὸ ἔρημο δωμάτιό του κι' ἐπαραδόθηκε σὲ σκέψεις. Τὰ λόγια τῆς κουμπάρας του ἀνοίξανε τὴν καρδιά του 'ς τὰ περασμένα.

Ἀλήθεια! γιατί δὲν παντρεύτηκα! ἔλεγε ταπεινά. Τάχα δὲν εὑρέθηκε καμμιὰ ν' ἀγαπήσῃ κι' ἐμέ;... Κι' ὁ νοῦς του ἐγύριζε σαράντα χρόνια ὀπίσω κι' ἔτρεχε κι' ἐγύρευε τῆς νειότης του τὰ χρόνια! Κρίμα νὰ μὴ παντρευθῇ!... Τώρα εἶνε ἀργὰ πλέον· προχθὲς ἔκλεισε τὰ ἑξῆντα!... Καὶ νὰ μὴν ἔχῃ κανένα 'ς τὸν κόσμο. Πόσο εἶνε σκληρὸ νὰ πεθάνῃ κανεὶς ἔρμος, δίχως νὰ τὸν κλάψῃ μάτι!...

Κι' ἀκουμπισμένος ὁ μπάρμπα Μῆτρος 'ς τὸ πλευρὸ τοῦ καναπέ, συλλογιέται τὴν περασμένη του ζωή. Σκέφτεται τὰ παιδικά του χρόνια, τὸ πατρικό του σπίτι, τὰ χρόνια ποῦ πήγαινε σχολεῖο, τὴν ἀρρώστια τοῦ πατέρα του καὶ τὸ θάνατό του. Ἔπειτα τὴν εὐτυχισμένη του ζωὴ σιμὰ μὲ τὴ μάνα του. Μὰ ἐπέθανε κι' ἐκείνη κι' ἔτσι ἔμεινε ὁλομόναχος. Καὶ θὰ πεθάνῃ κι' αὐτός! Πόσο θὰ ζήσῃ! Ἑξῆντα χρονῶν ἄνθρωπος εἶνε!... Κι' ἀκολουθάει μὲ τὸ νοῦ του ὅλη του τὴ ζωὴ ἀπὸ τὰ πρῶτά της χρόνια ὡς σήμερα. Καὶ βλέπει πῶς τὴν πέρασε μονότονα, χωρὶς κινδύνους κι' ἡδοναίς. Τίποτε ἄλλο δὲν ἔκανε νέος ποῦ ἦταν, ἀπὸ ὅ τι κάνει καὶ γέρος! Φαγί, ὕπνο καὶ τεμπελιά! Καὶ δὲν παντρεύθηκε! Γιατί; Εἶχε περιουσία νὰ ζήσῃ φαμελιά. Μά, μήπως δὲν τοῦ ἔτυχε περίστασις; Μήπως δὲν ἀγάπησε; Μήπως δὲν ἀγαπήθηκε; Τάχα δὲν ἐξύπνησαν ποτὲ μέσα του τὰ πάθη; Δὲν ἐπόθησε νὰ γύρῃ σὲ κόρης ἀγκαλιά;... Ἀ! ναί, ἀγάπησε ποτέ. Ἀγάπησε τὴ Χαρίκλεια, ποῦνε γρηὰ τώρα κι' αὐτή, μά... πανδρευμένη! Καὶ τὴν ἀγάπησε παράφορα! Πόσο ζωηρὰ θυμᾶται τὴ συγκίνησι ποῦ αἰσθανότανε ὅταν τὴν ἔβλεπε, καὶ ταῖς νύχταις ποῦ πέρασε ἄγρυπνος γιὰ νὰ τὴν συλλογιέται! Ἦταν νέος τότε, εἴκοσι χρονῶν κι' ὡραία ἡ Χαρίκλεια· λιγερή, ἀρροπλασμένη, μὲ μαῦρα μαλλιὰ καὶ μάτια... Κι' ἔβλεπε σὰν σὲ πανόραμα ἐκεῖνα τῆς ζωῆς του τὰ χρόνια. Κοριτσάκι τρυφερὸ τὴ Χαρίκλεια νὰ τὴν κυττάζῃ καὶ νὰ λαχταρίζῃ. Ἔπειτα γυναῖκα πανδρευμένη ὅλη ζωὴ καὶ κάλλη!... Κι' ὅλο σκέφτεται!... Τάχα δὲν ἐμάντευσε ποτὲ τὴν ἀγάπη τοῦ; Κι' ἐκεῖνα τὰ γλυκὰ λόγια ποῦ τοῦ ἔλεγε ὅταν ἐτύχαιναν μοναχοί, κι' ἐκεῖνα τὰ ῥλογερὰ βλέμματα ποῦ τοῦ ἔρριχνε, δὲν ἐλέγανε τίποτε, δὲν ἐκρύβανε μυστικό;... Κι' ἡ σκέψι του σταματᾷ σὲ μιὰ μέρα, ποῦ ἐπήγανε 'ς τὴν ἐξοχή, αὐτός, ἡ Χαρίκλεια καὶ ὁ ἄνδρας της. Ἦταν ἀνοιξιάτικη μέρα. Ὅλα ἐφαίνονταν ὡραῖα καὶ χαροπά. Ἐκαθήσανε 'ς τὸ καλαμένιο κιόσκι, κάτω σὲ φουντωτὰ πλατάνια καὶ δίπλα των ἀργότρεχε τὸ καθαρὸ ρυάκι.

Ἐφάγανε κι' ὁ ἄνδρας τῆς Χαρίκλειας τὸν πῆρε δίπλα 'ς τὰ κίτρινα λουλούδια. Ὁ δὲ μπάρμπα Μῆτρος, ποῦ ἦταν τότε λεβέντης Μῆτρος, μὲ τὴ Χαρίκλεια, ποῦ ἐστηριζότανε 'ς τὸ χέρι του, ἐπήγανε κάτω 'ς τὸ ἀκρογιάλι. Ἐκεῖ 'ς τὴ χρυσῆ ἀμμουδιά, ποῦ τὸ κῦμα ἐκύλαγε τὰ χαλικάκια καὶ τ' ἀγέρι ἐμοσκοβόλοῦσε, γέρνει λυγωμένη ἡ Χαρίκλεια 'ς τὸν ὦμό του καὶ τοῦ λέει:

— Μὲ μαγεύει ἡ θάλασσα, μὲ τρελλαίνει!

Ὁ μπάρμπα Μῆτρος τὴν κύτταζε λαχταριστὰ κι' ἔτρεμε ἀπὸ φόβο, μήπως τὰ ῥλογερά του βλέμματα, μήπως ἡ ἀγνάδα τοῦ προσώπου του, προδώσουνε τῆς καρδιάς του τὸ μυστικό. Κι' ἐκείνη γερνοντας περισσότερο 'ς τὸν ὦμό του τὸν ἐρωτᾷ:

— Μ' ἀγαπᾶς;

Βουβαμάρα ὁ Μῆτρος. Δάκρυα τοῦ ἐρχόντανε 'ς τὰ μάτια, μὰ κανένας λόγος 'ς τὰ χείλη!

Καὶ τώρα 'ς τὴ δύσι τῆς ζωῆς του τὰ θυμᾶται καὶ τοῦ ἔρχεται νὰ σκάσῃ.

Ὤ! μὲ πόση ἡδονὴ ἐστηριζότανε 'ς τὸ πλευρό του. Σὲ στιγμὴ ποῦ ἐπέρναγαν κάτω ἀπὸ πυκνόκλαδη συκιά, γέρνει ἐπίτηδες τὸ χαριτωμένο προσωπάκι της ἡ Χαρίκλεια 'ς τὸ μάγουλό του, καὶ θυμᾶται, ὁποῦ ἐτραβήχτηκε ἀπότομα, γιὰ νὰ μὴ κακοφανῇ τῆς φιλενάδας του ἐκεῖνο τὸ τυχαῖο ἄγγιγμα!... Κι' ὅταν τὴν ρώτησε:

— Γυρίζουμε; τὸν κύτταξε παράδοξα καὶ τοῦπε ξερά: Ναί!

Σ' ὅλο τὸ δρόμο ἡ Χαρίκλεια ἔμεινε ἄφωνη καὶ σκεφτική· οὔτε 'ς τὸ χέρι του δὲν ἐστηρίχτηκε. Γιατί; Ποτὲ δὲν ἐσκέφτηκε νὰ ἐξετάσῃ τοῦτο τὸ γιατί!... Μονάχα τώρα κἄτι νοιώθει, κἄτι καταλαβαίνει! Μήπως!... Αἴ!;...

Σηκώνεται ἔξαφνα ταραγμένος ὁ μπάρμπα Μῆτρος, καὶ κοκκινίζει σὰν ἐδῶ καὶ σαράντα χρόνια, ποῦ τοῦ εἶπε ἡ Χαρίκλεια: Μ' ἀγαπᾶς;

Μὰ ἦταν δυνατὸν νὰ μὴν ἐννόησε τίποτε;... Κι' ἂν πραγματικῶς τὸν ἀγαποῦσε κι' ἀπὸ τὴ κουταμάρα του ἄφισε τὴν εὐτυχία νὰ τοῦ φύγῃ;... Κι' ἐσκέφτηκε:

— Θὰ μάθω! Δὲν μπορῶ πλειὰ νἆμαι 'ς τὴν ἀμφιβολία! Πρέπει νὰ μάθω! Εἶμαι ἑξῆντα χρονῶν κι' ἡ Χαρίκλεια θάνε κι' αὐτὴ πενῆντα. Μπορῶ τώρα νὰ τὴν ρωτήσω.

Ἐφόρεσε τὸ καπέλλο του κι' ἐπῆγε λαχανιαστὰ ἴσια 'ς τὸ σπίτι της.

— Ἐδῶ εἶνε ἡ κυρά σου, λέει 'ς τὴν ὑπηρέτρια.

— Τί τρέχει, μπάρμπα Μῆτρο; τὸν ρωτᾷ ἐκείνη, ποῦ τὸν εἶδε ἔτσι ταραγμένο.

— Τίποτε! Πήγαινε μονάχα νὰ πῇς τῆς κυρᾶς σου πῶς θέλω νὰ τῆς πῶ ἀμέσως.

— Μά...

— Βρὲ πήγαινε σοῦ λέω νὰ τῆς πῇς, πῶς εἶνε μεγάλη ἀνάγκη.

Ἡ ὑπηρέτρια ἐβγῆκε κι' ὁ μπάρμπα Μῆτρος ἐπερπατοῦσε μὲ μεγάλα βήματα ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τῆς κάμερας 'ς τὴν ἄλλη. Ἐφαινότανε ἀπορασισμένος! Θὰ ἐρωτοῦσε τὴν παιδική του φίλη γιὰ τὴν ἀμφιβολία, ποῦ ἐβάραινε τὴν καρδιά του. Καὶ θὰ τὴν ρωτοῦσε μὲ θάρρος, γιατί ἤτανε... ἑξῆντα χρονῶν!

Σὲ λίγο ἀνοίγεται ἡ πόρτα καὶ μπαίνει ἡ Χαρίκλεια. Γρηὰ κι' αὐτὴ γεμάτη ζαρωματιαῖς κι' ἀσπρομάλλα.

— Τί τρέχει ; τὸν ρωτᾷ ἀνήσυχη· μήπως σοῦ συνέβη τίποτε ;

— Ὄχι! μὰ ἤθελα νὰ σοῦ ζητήσω κάτι, ποὺ μ' ἔχει σὲ μεγάλη συλλογὴ καὶ μὲ βασανίζει. Μοῦ ὑπόσχεσαι πῶς θὰ μοῦ ἀπαντήσῃς εἰλικρινά ;

Ἐχαμογέλασε.

— Ξέρεις πῶς εἶμαι εἰλικρινής. Λέγε !

— Σ' ἀγάπησα ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα ποὺ σὲ εἶδα. Ἐμάντευσες ποτὲ τὴν ἀγάπη μου ;

— Κουτέ ! ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή.

— Ἀλήθεια ! ;

— Καὶ γιατί μ' ἐρωτᾷς ;

— Τί ἐσκεφτόσουνα γιὰ μέ : . . . τί : αἴ ; . . .

Ἡ Χαρίκλεια ἐγελοῦσε.

— Μὰ δὲν μ' ἐρώτησες ποτέ. Πῶς ; μποροῦσα ἐγὼ πρώτη νὰ σοῦ φανερώσω τὸν ἔρωτά μου :

— Πές μου, θυμᾶσαι τὴν ἡμέρα, ποὺ ἐπήγαμε 'ς τὴν ἀκρογιαλιά ;

Ἔπαυσε τότες νὰ γελᾷ ἡ θειὰ Χαρίκλεια καὶ τὸν κύτταζε 'ς τὰ μάτια.

— Καὶ βέβαια τὴ θυμᾶμαι, τοῦ λέει.

— Αἴ ! τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἂν ἤμουνα τολμηρός, τί θὰ ἔκανες ;

— Ὅ τι μοῦ ἔλεγες !

Καὶ γυρίζοντας ἀπότομα ταὶς πλάταις ἐβγῆκε.

Ὁ μπάρμπα Μῆτρος κατέβηκε 'ς τὸ δρόμο κι' ἔτρεχε σὰν τρελλὸς κατὰ τῆς ἐξοχῆς τὰ μέρη. Ἔφθασε 'ς τὸ κιόσκι, ἐστάθηκε λιγάκι, κι' ἐτράβηξε μπροστά. Κι' ὅταν ἔφθασε 'ς τὴν ἀκρογιαλιά, 'ς τὸ κῦμα, ποὺ ἄφριζε κι' ἐκύλαγε τὰ χαλικάκια, ἀπαράλλακτα σὰν ἐδῶ καὶ σαράντα χρόνια, ὅταν ἡ Χαρίκλεια γέρνοντας 'ς τὸν ὦμό του, τοῦ εἶπε : «Μ' ἀγαπᾷς ;» ἐσταύρωσε τὰ χέρια καὶ . . . ἔκλαυσε !

Α. Α. Α.

ΑΠΟ ΤΑ «ΠΑΡΑΠΟΝΑ»

ΤΑ ΜΑΓΙΑ

Τὰ μάγια τῆς ἀγάπης
Δὲν τἄχω ἀκόμη λύσει,
Τῆς παρθενιᾶς τὰ μύρα
Δὲν μ' ἔχουνε μεθύσει.

Κάποια κρυφὴ εὐτυχία
Αἰσθάνομαι, μαντεύω,
Τὰ μαγικά της μάτια
Ὁπόταν ἀγναντεύω.

Τὴν ὄψη μου χαϊδεύει
Κάποιο οὐράνιο μύρο
Ὁπόταν 'ς τὸ πλευρό της
Τὴ κεφαλή μου γύρω...

Τὰ μάγια τῆς ἀγάπης
Σ τὰ μάτια της κυλᾶνε,
Τῆς παρθενιᾶς τὰ μύρα
Τὰ στήθια της φυλᾶνε.

Τὰ μάγια τῶν ματιῶν της
Δὲν τἄχω ἀκόμη λύσει,
Τοῦ στήθους της τὰ μύρα
Δὲν μ' ἔχουνε μεθύσει!...

Γ. ΣΑΓΙΑΞΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

Ἂν ἐξαιρέσωμεν τὸ γλωσσικὸν ζήτημα, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ εἴπω τὸ σχολαστικόν, οὐδέποτε σχεδὸν ἄλλο φιλολογικὸν ζήτημα ἀπησχόλησε τὸν τύπον καὶ τοὺς λογίους μας.

Δὲν εἶναι ὑπερβολή. ἂν εἴπωμεν, ὅτι ἡ λέξις *λόγιος ποιητὴς* κατέστη παρ' ἡμῖν κοινὴ καὶ τὴν ἀκούουν οἱ πλεῖστοι μετὰ χλεύης προφερομένην καὶ τὴν ὑποδέχονται ἄλλοι δι' ἐκφραστικοῦ μειδιάματος καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὰ τρία τέταρτα τῶν Ἑλλήνων ἀξιοῦσι τὴν δάφνην.

Παρατηρεῖται ἐσχάτως μία οὕτως εἰπεῖν περιφρόνησις, ἀδιαφορία, πρὸς πᾶν ὅ,τι φιλολογικὸν γράφεται παρ' ἡμῖν καὶ ὑπὸ τῆς ἐκλεκτοτέρας καὶ σοβαροτέρας μερίδος τοῦ κοινοῦ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν.

Καὶ δὲν εἶναι ὁ αἰών μας, ὁ ὑλισμὸς μόνον ὁ ὁποῖος συντείνει εἰς τὴν τοιαύτην ἀστοργίαν, ἀλλ' ἂς τὸ εἴπωμεν καθαρά, καθαρά, ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη εἶναι κάπως δικαιολογημένη, διότι δὲν βλέπω, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ποῦ εἶναι αὐτὰ τὰ φιλολογικά μας ἔργα σήμερον.

Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὡσαύτως, ὅτι ἐν τῇ παρ' ἡμῖν φιλολογικῇ κινήσει δὲν γνωρίζει κατὰ τὴν παροιμίαν τὸ *σκυλὶ τὸν ἀφέντη* του καὶ μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ἀνακατωσούραν χάνεται τὸ τυχὸν ἀναφαινόμενον καλὸν ἢ καὶ ὑπάρχον, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν δύναταί τις ν' ἀρνηθῇ εἰς πᾶσαν σχεδὸν ἐποχὴν καὶ πάντα λαόν, ἀλλ' εἰς μικροτάτας δόσεις, δικαιολογούσας τὴν ἀνωτέρω διατυπωθεῖσαν ἐρώτησίν μας, ὅπου πάλιν ἐδῶ ἐφαρμόζεται οὕτως ἡ ἑτέρα παροιμία : Κοντὰ στὰ ξερὰ καίονται καὶ τὰ χλωρά.

Τὸ κακὸν τοῦτο προέρχεται, διότι δυστυχῶς μεταξὺ τῶν νέων λογίων μας δὲν ὑπάρχει ἡ εὐεργετική, ἡ εὐγενὴς ἐκείνη ἅμιλλα πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἀλλ' ἁπλῶς ἀντικαθιστᾷ αὐτὴν ἡ ρεκλάμα, ἡ ὁποία πολλάκις τοὺς ὠθεῖ μέχρι τοῦ γελοίου.

Ἐννοῶ κάλλιστα παντὸς ἄλλου τὴν ἐνθάρρυνσιν, τὴν ὑποστήριξιν, πᾶσαν θυσίαν πρὸς τοὺς νεαροὺς θιασώτας τῶν γραμμάτων, τοὺς νέους λογίους μας, ἀλλὰ πᾶς τις ἐπιθυμεῖ αὐτοὺς μᾶλλον μετριόφρονας ἢ κομπαστὰς καὶ ρεκλαμαδόρους, ὄχι μὲ μόνον ἐπιδείξεις ζητοῦντας νὰ προσελκύσωσι τὸ κοινόν, ὡς κάμνουν τινὲς παρ' ἡμῖν χθὲς μόλις ἀναφανέντες ἐν τῷ φιλολογικῷ ὁρίζοντι καὶ σπεύδοντες νὰ δημοσιεύσωσι τὰς εἰκόνας των, ὡσὰν νὰ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀθανασίαν, συνοδεύοντες αὐτὰς διὰ μυρίων ἐγκωμίων.

Πταίουν καὶ οἱ κριτικοί μας, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦσιν εἶδος συλλόγου ἀλληλοβοηθείας καὶ ἀλληλοθαυμασμοῦ, καὶ διῃρημένοι εἰς κόμματα, κηρύττοντες αἵρνης ὡς *ἀξιοθαύμαστον, ἀξιολάτρευτον*, τὴν ποίησιν τοῦ ἑνός, χαμένην νόταν 'ξέρω 'γὼ τίνος, τοῦ ἄλλου, ὀνομάζοντες τὸν ἕνα Σοῦβερτ καὶ τὸν ἄλλον Ἐρεδιᾶ καὶ μένοντες ἄφωνοι ὡς ἰχθεῖς δι' ἄλλους, ἀνωτέρους ἀσυγκρίτως τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκθειαζομένων.

Φάρμακον τελεσφόρον εἰς τὴν τοιαύτην κατάστασιν τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς φιλολογίας μας εἶναι, ὄχι ἡ Δὸν-Κισσωτικὴ ἐπίδειξις τῶν νέων γραφόντων, ἀλλ' ἡ ἅμιλλα ἡ ὁποία πρέπει ν' ἀναπτυχθῇ μεταξύ των καὶ ἔργα πρὸ παντός, *Ἔργα*.

Δικαιοσύνη δὲ καὶ ἀμεροληψία ἐκ μέρους τῶν κριτικῶν μας, ὄχι κόμματα, ἀλλὰ καθῆκον.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΑΡΛΕΝΤΗΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΕΡΩΝΗ

Δημοσιεύοντες τὴν εἰκόνα τῆς διαπρεποῦς καλλιτέχνιδος Διδος Αἰκατερίνης Βερώνη, ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐκπληροῦμεν ἁπλῶς ἐπιβαλλόμενον καθῆκον καὶ ὅτι ἱκανοποιοῦμεν τοὺς πόθους πάσης ἑλληνικῆς καρδίας παλλομένης καὶ διακαιομένης ὑπὸ τῆς ἐλπίδος τῆς ἀνορθώσεως καὶ τοῦ θριάμβου τοῦ νεωτέρου Ἑλληνικοῦ θεάτρου καὶ θεωροῦμεν μεγάλην τιμὴν ὅσῳ καὶ διὰ τὴν καλλιτέχνιδα τὴν ἐν τῷ περιοδικῷ ἡμῶν δημοσίευσιν τῆς εἰκόνος της.

Τὸ σύγχρονον Ἑλληνικὸν θέατρον πρέπει νὰ ὑπερηφανεύηται διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοιαύτης καλλιτέχνιδος, ἧς τὸ ὄνομα δικαίως προκαλεῖ τὸν ἐνθουσιασμὸν παντὸς φιλομούσου.

Ὁ αὐστηρὸς καὶ ἀμερόληπτος κριτὴς τῆς θεατρικῆς ἡμῶν κινήσεως δικαίως ἤθελεν ἀνομολογήσει ὅτι ἡ Βερώνη εἶναι τὸ καύχημα καὶ σέμνωμα τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς καὶ οὐδόλως ἤθελεν ἐμποδισθῆ νὰ φοβηθῇ καμμίαν ἀντίζηλίαν, ἐὰν ἀνεκήρυττεν αὐτὴν βασίλιδα τῶν ἠθοποιῶν μας.

Ἡ ἀναδειχθεῖσα καὶ θριαμβεύσασα καλλιτέχνις, ἡ κυριολεκτικῶς ξετρελλάνασα τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν διὰ τῆς Φαύστας τοῦ κ. Βερναρδάκη, ἐκτὸς τοῦ ἀρχαιοπρεποῦς, τοῦ ἀγαλματώδους αὐτῆς παραστήματος, τῆς γλυκείας καὶ γοητευτικῆς φωνῆς της, τῆς συμπαθεστάτης μορφῆς της ἐκτὸς τῶν φυσικῶν αὐτῶν προτερημάτων της, ἡ Βερώνη τυγχάνει ἀνωτέρας καὶ τελειοτέρας μορφώσεως πάσης ἄλλης συγχρόνου Ἑλληνίδος ἠθοποιοῦ.

Αἱ Ἀθῆναι ἐφέτος κατόπιν μακρᾶς ἀποδημίας τῆς Βερώνης ἐν Παρισίοις ἐπανεῖδον ταύτην μετ' ἐνθουσιασμοῦ πλήρη σφρίγους καὶ νέας ζωῆς, ἀντληθείσης ἐκ τοῦ ὑποδείγματος τῶν διαπρεπεστέρων παρισινῶν καλλιτεχνῶν.

Ἡ Δις Βερώνη εἶναι ἤδη ἑτοίμη, καὶ τὸ ἐλπίζομεν, ν' ἀναδειχθῇ ὑπερτέρα τῶν προσδοκιῶν μας, ὑποδυομένη νέον πρόσωπον εἰς ἔργον τοῦ μεγαλειτέρου τῶν δραματικῶν μας κ. Βερναρδάκη.

Τὴν ἔκπληξιν ἅμα τε καὶ ἀπόλαυσιν ταύτην ἐπιφυλάττει ἡμῖν λίαν προσεχῶς, ὡς μᾶς διεβεβαίωσεν ἡ εὐγενὴς καὶ φιλόφρων καλλιτέχνις κατὰ τὴν τελευταίαν μετ' αὐτῆς συνέντευξίν μας.

Η ΑΥΓΟΥΛΑ

[Συνέχεια καὶ τέλος].

Ἐκ τῶν πρώτων τὴν προσοχήν του προσείλκυσεν ἡ Αὐγούλα. Τὰ ἀγνά της κάλλη δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαφύγωσι τοῦ διερευνητικοῦ βλέμματός του. Καὶ ἐνόμισε, τὸ τέρας αὐτό, ὅτι εἶχεν εὕρει ἐν τῷ ἀτόμῳ της ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐζήτει.

Ἐννοήσας ἀμέσως ὅτι ἡ Αὐγούλα δὲν θὰ ὑπεχώρει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὰς ὀρέξεις του, ἐσκέφθη νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος βαίνων ἑλικοειδῶς. Καὶ πρῶτον ἐφρόντισε νὰ γνωρίσῃ τὸν πατέρα της, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπεδαψίλευσε πολλὰς φιλοφρονήσεις, ἀναθέσας εἰς αὐτὸν τὸν τίτλον τοῦ μουχτάρη, δημογέροντος δηλαδή. Διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ σκοπὸν εἶχε νὰ κρατῇ τὸν γέροντα μακρὰν πάντοτε τῆς οἰκίας του, διὰ νὰ κατορθώσῃ μὲ μεγαλητέραν εὐκολίαν νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ποθουμένου.

Ὁ πατὴρ τῆς Αὐγούλας, πράγματι, νομίσας ὅτι διὰ τοῦ ἀξιώματος τοῦ μουχτάρη θὰ κατώρθου νὰ ὠφελήσῃ τοὺς συγχωρίους του, περιορίζων κατὰ τὸ δυνατὸν τὰς ἁρπακτικὰς τῶν κατακτητῶν ὀρέξεις, ἐρρίφθη εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ ὁλόκληρος, ἀφιερῶν τὰς περισσοτέρας σχεδὸν ὥρας τῆς ἐργασίας του.

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα ὁ Μεχμὲτ ἐφέντης συνοδεύων τὸν πατέρα τῆς Αὐγούλας κατὰ τὴν εἰς τὴν οἰκίαν του ἐπιστροφὴν τὸ ἑσπέρας, ἐζήτησε τὴν χάριν νὰ ἀναβῇ καὶ αὐτὸς ἐπάνω διὰ νὰ πίουν ἕνα οὔζο μαζί.

Ὁ γέρος, ἂν καὶ δὲν ἐκολακεύετο τόσον πολὺ ἀπὸ τὰς περιποιήσεις τοῦ Μεχμέτ, ἐθεώρησε φρόνιμον νὰ μὴ καὶ ἀρνηθῇ τὸ ζητηθέν. Ἄλλως τε δὲν τὸν ἔμελλε τόσον

Οἱ πληγωμένοι, τοὺς ὁποίους ἐνοσήλευεν ἡ κόρη
εἶχον φυγαδευθῆ πλέον. Τὸ σπίτι ἦτο ἔρημον ὅπως
αἱ πρῶτα.

Εἰδοποιήσας λοιπὸν τὴν κόρην του νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ δωμάτιόν της, εἰσήγαγε τὸν ἀξιωματικὸν εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν τῆς οἰκίας.

Ἀφοῦ ἀντηλλάγησαν αἱ πρῶται ἀμοιβαῖαι φιλοφρονήσεις, παρετήρησεν ὁ Μεχμὲτ ἐφέντης εἰς τὸν πατέρα τῆς Αὐγούλας:

— Γιὰ νὰ σοῦ πῶ, γέρο μου, ἔμαθα ὅτι ἔχεις μίαν κόρην, ἡ ὁποία φημίζεται εἰς ὅλο τὸ χωριό. Δὲν ἠμποροῦμε νὰ τὴν γνωρίσουμε ; Τί διάβολο ; Κρύπτονται αἱ γυναῖκές σας σὰν νὰ εἴμεθα τίποτε ἀγριάνθρωποι καὶ φοβοῦνται νὰ μᾶς βλέπουν.

— Ὄχι δά, ἐφέντη μου, δὲν εἶν' ἔτσι ὅπως τὸ λές. Ἡ κόρη μου ἐπῆγεν εἰς μιᾶς φιλενάδας της νὰ περάσουν ὀλίγην ὥρα μαζί. Δι' αὐτὸ δὲν τὴν βλέπεις.

— Τότε λοιπὸν ἠμποροῦμε νὰ τὴν περιμένουμε. Ἔχω μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ τὴν γνωρίσω. Ἔπειτα εἶνε καὶ ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ καὶ ἐξ ἀνάγκης θὰ ἔλθῃ διὰ τὸ τραπέζι.

Εἰς δυσχερῆ θέσιν εὑρέθη ὁ πατέρας τῆς Αὐγούλας. Ἠννόει πολὺ καλὰ ὅτι αἱ ὑπὸ τύπον παρακλήσεως προβαλλόμεναι ἐπιθυμίαι τοῦ Μεχμὲτ ἦσαν κεκαλυμμέναι διαταγαί. Διὰ τοῦτο ἔμενε σιωπηλὸς σκεπτόμενος τί νὰ πράξῃ.

— Τί σκέπτεσαι ἐκεῖ, γέρο μου ; ἐπανέλαβε γελῶν ὁ ἀξιωματικός. Κάτι πολὺ στενοχωρημένο σὲ βλέπω. Μήπως διστάζεις νὰ μοῦ παρουσιάσῃς τὴν κόρη σου ;

Ὁ τόνος τοῦ Μεχμὲτ ἐφέντη λέγοντος τὰ τελευταῖα ταῦτα ἐνεῖχέ τι τὸ ἀπειλητικόν. Τὸ ἠννόησεν ὁ γέρων καὶ ἔσπευσε νὰ εἴπῃ:

— Ὄχι, ἐφέντη μου, δὲν διστάζω καθόλου· σκεπτόμαι μόνον νὰ στείλω κανένα νὰ τὴν φωνάξῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι ποῦ ἐπῆγε.

— Κάμε ὅπως θέλεις.

Ἐξῆλθε τότε τῆς αἰθούσης καὶ μετέβη πρὸς συνάντησιν τῆς θυγατρός του.

— Ἔλα, Αὐγούλα μου· ἔλα μέσα. Κακὸ ποῦ μοῦρθε στὸ κεφάλι... Ἄσχημα ἔμπλεξα μ' αὐτὸν τὸν παλιάνθρωπο.

Καὶ ἐτραβοῦσεν ὁ πτωχὸς ἀπὸ τὴν μεγάλην του λύπην τὰς λευκὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του... Σὰν νὰ προεμάντευε τὸ φοβερὸν δυστύχημα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐλάμβανε μετ' ὀλίγον χώραν.

Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν. Ὁ Μεχμὲτ ἐμειδίασαρκαστιτῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Παρακολουθήσας κρυφίως τὸν γέροντα εἶχεν ἀκούσει ὅλα.

— Ἔστειλα, ἐφέντη μου νὰ φωνάξω τὴν κόρην μου. Τώρα σ' ὀλίγο ἔρχεται.

Καὶ πάλιν τὸ σαρκαστικὸν μειδίαμα ἐπήνθησεν ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Μετ' ὀλίγον πράγματι εἰσῆλθεν ἡ Αὐγούλα. Ντροπαλὴ ὅπως εἶχε σκύψει τὸ κεφάλι της, ἀνεδεικνύετο πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ Μεχμὲτ ὡραιοτέρα καὶ ποθητοτέρα ἀπὸ τὴν πρώτην φορὰν ποῦ τὴν εἶδε. Τί ἦσαν τὰ Οὐρὶ τοῦ παραδείσου των ἐμπρὸς εἰς τὸ οὐράνιον κάλλος τῆς Αὐγούλας ;

Μόλις ἡ κόρη εἰσῆλθεν, ὁ Μεχμὲτ ἐσηκώθη καὶ ἔσπευσε νὰ τὴν προϋπαντήσῃ, ἀναλαβὼν ὅλον τὸ καλοκάγαθον καὶ γλυκὺ ὕφος, τὸ ὁποῖον ἤξευρε τόσον καλὰ νὰ ὑποκρίνεται,

— Χαίρω πολύ, δεσποινίς, διότι μοῦ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ σᾶς γνωρίσω. Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ φανταισθῆτε πόσην εὐτυχίαν αἰσθάνομαι τὴν στιγμὴν αὐτήν, κατόπιν τῶν τόσων καλῶν λόγων, τοὺς ὁποίους εἴχον ἀκούσει δι' ὑμᾶς.

Ἡ Αὐγούλα ἤγγισεν ἀκροθιγῶς τὴν προταθεῖσαν χεῖρα τοῦ Μεχμὲτ καὶ ἐκάθησε εἰς παρακείμενόν τι κάθισμα, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰ κάτω πάντοτε νεύοντας.

Δὲν ἐτόλμα νὰ ὑψώσῃ τὸ βλέμμα της, διότι ὁσάκις ἐπεχείρει νὰ πράξῃ τοῦτο, συνήντα τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Μεχμὲτ ἐφέντη καρφωμένους μετ' ἐπιμονῆς ἐπάνω της. Τὴν ἐκύτταζεν οὗτος μὲ τὴν περιέργειαν τὴν ὁποίαν ἔχει κάθε ἄνθρωπος βλέπων διὰ πρώτην φορὰν μίαν νέαν. Κατόπιν ὅμως, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν θελγήτρων τῆς Αὐγούλας, οἱ ὀφθαλμοί του ἀνέλαβον ἀκουσίως μίαν λάμψιν τερατώδη καὶ ἐξήστραψαν ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς λαγνείας, ἥτις ὡς ἠλεκτρικὴ δόνησις διήρχετο δι' ὅλου τοῦ σώματός του. Τὴν ὥραν ἐκείνην, προμανεύων τὰς ἀπολαύσεις, τὰς ὁποίας τῷ ὑπέσχετο τὸ τρυφερὸν ἐκεῖνο σωματάκι κυλιόμενον εἰς τὰς ἀγκάλας του, ὡρκίζετο ὅτι ἡ θὰ κατέκτα τὴν Αὐγούλαν ὁλόκληρον ἢ ἄλλως...

Τὸ ἀντίθετο διόλου δὲν τὸ ἐσκέπτετο. Τόσα μέσα τυραννίας εἶχεν ὁ ἄθλιος εἰς τὰς χεῖράς του...

III

Ὅταν μετ' ὀλίγον, συνελθὼν ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τὴν ὁποίαν ἐξήσκει ἐπ' αὐτοῦ ἡ θέα τῆς παρθένου, ἀπεχαιρέτησεν αὐτὴν καὶ τὸν πατέρα της καὶ ἐπανῆλθέν εἰς τὸ κατάλυμμά του, δὲν ἐσκέφθη διόλου περὶ φαγητοῦ καὶ ὕπνου.

Καθήσας ἐμπρὸς εἰς τὸ τραπέζι του μὲ τοὺς ἀγκῶνας

στηριζομένας ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὰς παλάμας ἐπὶ τῶν παρειῶν του, ἐσκέπτετο ποῖον μέσον νὰ μεταχειρισθῇ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ταχύτερον τοῦ ποθουμένου. Δὲν ἦτο δυνατὸν πλέον νὰ κρατηθῇ. Ὁ μανιώδης πόθος, ὁ ὁποῖος τὸν κατέλαβε, τὸν ἐξῶθει εἰς τὰ ἄκρα. Ἤθελε μόνον ν' ἀπολαύσῃ τὴν Αὐγούλαν τὸ ταχύτερον, τὴν ἑπομένην ἐὰν ἦτο δυνατόν.

Ἀλήθεια... τί ὄνειρον αὐτὸ νὰ κατώρθου ἀμέσως αὔριον νὰ ἐπιτύχῃ... Καὶ διὰ τί ἄλλως τε νὰ βραδύνῃ ; Ἐὰν δὲν ἴσχυεν ἡ πειθώ, τὰ βίαια μέτρα ἐτίθεντο εἰς ἐνέργειαν... Ποῖος ἠδύνατο ν' ἀντιστῇ εἰς τὰς ἐπιθυμίας του;

Τὴν ἑπομένην, πράγματι, εἰς ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο εἰς τὸ δημαρχεῖον ὁ πατὴρ τῆς Αὐγούλας ἔσπευσεν ὁ Μεχμὲτ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Μόλις ἀνῆλθε συνήντησε τὴν κόρην,

— Καλημέρα, ὡραία μου, ἐψιθύρισεν, ἐνῷ τὰ ματιά του ἐσπινθηροβόλουν ἀπὸ τὴν προσδοκίαν τοῦ πόθου· πῶς εἶσαι σήμερα; καλὰ αἴ;

Καὶ διὰ τῆς βίας ἐκράτησε διὰ τῶν χειρῶν του τὰ δύο τρυφερὰ τῆς Αὐγούλας χεράκια.

Ἡ ἐπαφὴ αὐτὴ τὸν ἠλέκτρισε καθ' ὁλοκληρίαν. Κινηθεὶς βιαίως ὀλίγον πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐζήτησε νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ καὶ ἐπιθέσῃ βάναυσον φίλημα ἐπὶ τῶν χειλέων της.

Ἡ Αὐγοῦλα τρομαγμένη ἀπεσύρθη μὲ ὁρμὴν πρὸς τὰ ὀπίσω. Δὲν τῆς διέφευγον πλέον οἱ αἰσχροὶ τοῦ Μεχμὲτ σκοποὶ καὶ ἐστάθη, ἀπόπληκτος σχεδόν, μὴ γνωρίζουσα τί νὰ πράξῃ καὶ μὴ εὑρίσκουσα βοήθειαν πουθενά.

Τὴν ψυχολογικὴν αὐτὴν στιγμὴν ἐπερίμενεν ὁ Μεχμὲτ διὰ νὰ ὁρμήσῃ βρυχώμενος ὡς ταῦρος ἐναντίον της. Κατώρθωσε νὰ τὴν περιπτυχθῇ καὶ παρατεταμένον φίλημα, δεικνύον τὴν ἡδονὴν ὅλην τὴν ὁποίαν ἀπελάμβανε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἀντήχησεν ἐν τῇ ἐρημικῇ οἰκίᾳ.

Τὸ βάναυσον αὐτὸ φίλημα ἐξύπνησε τὴν Αὐγούλαν ἀπὸ τὴν παράλυσιν τοῦ σώματος, ἡ ὁποία τὴν εἶχε καταλάβει.

Πῶς ! κατώρθωσεν ὁ ἄτιμος αὐτὸς νὰ μολύνῃ τὰ ἀμόλυντα χείλη της τὰ παρθενικά ; Θὰ ἐγίνετο λοιπὸν αὐτή, ἡ Αὐγούλα, ὄργανον τῶν ὀρέξεων τοῦ Μεχμέτ ; Ποτέ ! ἄ ! δὲν θὰ ἐγίνετο αὐτό !

Εὑροῦσα ἐν τῇ δυστυχίᾳ δύναμιν πρωτοφανῆ, ἐτινάχθη ὡς τίγρις καὶ ὥρμησε πρὸς τὰ ὀπίσω. Δὲν ἦτο πλέον ἡ ὡραία ἐκείνη Νηρηΐς ὁποία ἦτο πρότερον. Ἐρινὺς τώρα φρενήρης, ἔσπευσεν εἰς τὸ δωμάτιόν της ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸν Μεχμὲτ καὶ ἀνοίξασα ἕνα συρτάρι τοῦ μικροῦ τραπεζιοῦ της, ἔλαβεν ἀνὰ χεῖρας μικρὸν περίστρορον, τὸ ὁποῖον ἐφύλαττεν ἐκεῖ ὡς φρουρόν της ἀπὸ τῆς χθὲς μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ βανδάλου κατακτητοῦ.

— Ὄχι ! ὄχι ! Ποτὲ δὲν θὰ γίνῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλεις· ἐὰν ἕνα βῆμα κάμῃς πρὸς τὰ ἐμπρός, σὲ φονεύω καὶ ἂς πάθω κατόπιν κἀὶ ἐγώ.

Εἶπε, καὶ προέτεινε τὸ περίστροφον εὐθὺ πρὸς τὸν Μεχμέτ.

Ἐταράχθη αὐτὸς κατ' ἀρχάς. Ἀλλὰ συνελθὼν ἀμέσως ἐξήγαγεν ἀπὸ τὴν ζώνην τὸ περίστροφόν του καὶ γελῶν σαρκαστικῶς εἶπεν :

— Ἐὰν ὡραία μου, δὲν καταβιβάσῃς τὰ χρυσᾶ σου χεράκια, μία σφαῖρα ἀπὸ τὸ ὅπλον αὐτὸ θὰ σὲ ρίψῃ κάτω νεκράν. Καὶ τοιαύτην δὲ ἀκόμη θὰ σὲ ἀπολαύσω.

Κατόπιν ὅμως γελάσας σαρδώνειον, ἐπανέλαβεν :

— Ἀλλὰ τὰ χεράκια σου αὐτὰ δὲν ἐπλάσθησαν διὰ νὰ κρατοῦν καὶ διευθύνουν ὅπλα. Ἔπειτα τρέμουν, βλέπεις, καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ σκοπεύσουν ἀκριβῶς. Δὲν σὲ φοβοῦμαι, ὡραία μου. Ἐμπρός, ἔλα εἰς τὴν ἀγκάλην μου λοιπόν !

Καὶ ἀπότομος ὥρμησε πρὸς τὰ ἐμπρός. Μία ἐκπυρσοκρότησις ἠκούσθη, ἕνα ἄχ ! ἐκπεμφθὲν ἀπὸ τὰ χείλη τοῦ Μεχμὲτ καὶ τὸ σῶμά του ἐκυλίσθη εἰς τὸ δάπεδον ἄπνουν.

Ἡ Αὐγούλα ἐστάθη μίαν στιγμὴν καὶ τὸν παρετήρησεν. Ἐν τῇ ἀλλοφροσύνῃ της κατόπιν, ἔστρεψε τὸ πολύκροτον ἐναντίον της, τὸ ἐστήριξεν ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ δεύτερος πυροβολισμὸς ὑπόκωφος ἠκούσθη καὶ δεύτερος δοῦπος σώματος πίπτοντος.

Ἡ Αὐγούλα ἐξέπνεε ψιθυρίζουσα:

— Πατέρα μου ! συγχώρησέ με ! Μητερούλα μου, σὲ ξαναβλέπω !

IV

Ἦτο ὡραία ἡ πρωία τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ὁ λαμπρὸς ἥλιος, διεισδύων διὰ τῶν παραθύρων, ἐφώτιζε τὸ πρόσωπον τῆς Αὐγούλας, τὸ ὁποῖον ἦτο τόσον ὡραῖον, τόσον μεγαλοπρεπὲς ἐν τῇ συσπάσει τῶν χαρακτήρων του κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου της. Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι διὰ τὴν Παρθένον αὐτὴν ἐπλάσθησαν οἱ τρυφεροὶ στίχοι τῶν Μνημοσύνων τοῦ Βαλαωρίτου :

Τὴν Αὐγὴ μὲ τὴ δροσούλα
ἐγεννήθηκ' ἕνα ῥόδο·
Τὴν Αὐγὴ μὲ τὴ δροσούλα
ἐμαρίθηκε τὸ ῥόδο.

Σπῦρος Ι. Σπυριδωνίδης.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τὸν τίτλον *Ἁρμονικὰ Τραγούδια*, ἅτινα ἐντὸς τῶν ἡμερῶν τούτων δημοσιεύονται, τοῦ νεαροῦ ἐκ Σπάρτης ποιητοῦ κ. Κωστῆ Γ. Παπαδοπούλου καταχωρίζομεν τὰ κατωθι δύο τραγούδια :

ΘΥΜΗΣΟΥ

Τα χρόνια μας θυμήσου τὰ παλιὰ
τὴ νιότη τὴν τρελλὴ τὴν περασμένη
ποῦ εἴμασταν κ' οἱ δύο ἀγκαλιὰ
καὶ μὲ τραγούδι' ἀγάπης, μὲ φιλιὰ
περνούσαμε ζωὴ εὐτυχισμένη.

Θυμήσου τὴν ὁλόχαρη στιγμὴ
ποῦ γέροντας τ' ὡραῖο πρόσωπό σου
καὶ τὸ ἀφροπλασμένο σου κορμὶ
γλυκὰ στὴν ἀγκαλιά μου τὰ θερμὴ
μοῦλεγες τὸν καϋμὸ τοῦ ἔρωτός σου !

Θυμήσου τὸν ἀξέχαστον καιρὸ
στὸ πλάϊ ποῦ καθόμαστε τῆς βρύσης
καὶ στὸ καθάριο μοῦκανες νερὸ
ὅρκο μεγάλον, ὅρκο φοβερὸ
πῶς ἄλλον ἀπὸ 'μὲ δὲν θ' ἀγαπήσης !

Δὲν τὰ θυμᾶσαι ! πᾶνε τόρα πλειὰ
εἶν' ὅλα περασμένα-ξεχασμένα
ἀγάπαις, ὅρκοι, φῶς μου καὶ φιλιὰ
κι' εἰς ἄλλου τόρα γέρνεις ἀγκαλιὰ
τὰ κάλλη σου τ' ἀφροπλασμένα.

Η ΜΟΡΦΗ ΣΟΥ

Ἡ εὐμορφιὰ τῆς χαραυγῆς
τῆς δύσης ἡ πορφύρα,
τ' ἀγριολούλουδα τῆς γῆς
μὲ τὰ ἀθῶα μῦρα
Τοῦ θύμου ἡ γλυκιὰ πνοή,
τὰ κάλλη τοῦ ναρκίσσου
'ς ἐσένα ἔδωκαν ζωὴ
κ' ἔπλασαν τὴ μορφή σου!

ΑΓΑΜΙΑ

[Συνέχεια]

Ἔνιοι τῶν οἰκονομολόγων συνέστησαν τὸν ἄγαμον βίον εἰς τοὺς ἐργάτας οἵτινες ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἐπαγγέλματός των δὲν εὑρίσκουσιν εὐπορίαν δι' ἑαυτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας των. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἡ ἀπάντησις ἦλθεν ἀπὸ οἰκονομολόγου τινὸς ἱερέως, τοῦ ἀββᾶ Corbière, συγγραφέως ἔργου ἐπιγραφομένου «L' Economie sociale au point de vue chrétien», ἐν ᾧ ἐναργῶς κατέδειξε τὴν ἀνισότητα τῶν καταστάσεων τῶν διαφόρων τάξεων τῶν ἀγάμων. «Οὐδεμία ὑφίσταται ὁμοιότης μεταξὺ τοῦ ἐλευθέρως τὴν ἀγαμίαν ἐκλέγοντος καὶ τοῦ ἐργάτου εἰς ὃν αὕτη ἐπιβάλλεται. Ὁ ἱερεύς, ὃν οὐδὲν ἀναγκάζει πρὸς τὴν μόνωσιν ταύτην, ἀναμετρεῖ τὰς δυνάμεις του, ἐξετάζει διὰ ποίας ἰσχύος ἐφ' ἑαυτοῦ ἔχει προικισθῇ καὶ ποίαν δύναται νὰ ἔχῃ πεποίθησιν διὰ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει του ἐγκαρτέρησιν. Λογίζεται τὴν ἐνέργειαν, ἧς ἡ θέλησίς του εἶναι ἱκανὴ νὰ δεσπόσῃ ἐπικρατοῦσα τῶν δυσχερειῶν καὶ νὰ ἀντιπαλαίσῃ πρὸς τὴν ἀποπλάνησιν . . . Ἔχει πάντη διαφόρως ἐν τῷ συστήματι τοῦ Μάλθου. Ὁ ἐργάτης δὲν ἐκλέγει τὴν ἀγαμίαν, τὴν ὑφίσταται ὡς εἱμαρμένην. Ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιοσυγκρασίας αὐτοῦ καὶ τῆς ἀδυναμίας τοῦ χαρακτῆρός του. Δὲν τὴν ἀσπάζεται διὰ νὰ ὑπακούσῃ εἰς βαθεῖάν τινα πεποίθησιν, εἰς ἰδίαν τινα κλίσιν· τὴν δέχεται ὡς ἄσυλον. Ἠναγκάσθη νὰ ζῇ μόνος ἐξ ἀνάγκης, παρὰ τὰς διαθέσεις τῆς καρδίας του. Ἡ ἀγαμία τοῦ ἱερέως δὲν ἀφίησι τὴν καρδίαν αὐτοῦ κενὴν στοργῆς. Ἀπεσπασμένος τῶν ἀπολαύσεων, ὧν ὁ γάμος τῷ παρεῖχε τὴν προσδοκίαν, εὑρίσκει τὰς τῆς ἀσκητείας, τὰς ἀπολαύσεις ὑπάρξεως ἀφοσιωμένης εἰς τὴν ἀγωγὴν τῶν παίδων καὶ τὰς περιποιήσεις ἀσθενῶν, εἰς τὴν διδασκαλείαν τῶν ἀμαθῶν, εἰς τὸ ποιμαντορικὸν ἔργον. Πρὸς τὰ μέσα, ἃ οἱ κληρικοὶ εὑρίσκουσι κατὰ τῶν κινδύνων τῆς ἀγαμίας, εἰς τὰς εὐλαβεῖς των τάσεις, τὴν φύσιν τῶν καθημερινῶν των ἐνασχολήσεων, τὴν ἀκοινώνητον καὶ ἐργώδη ζωήν των, τὴν μελέτην τῶν τελικῶν σκοπῶν, συνάπτουσι τὰ μέσα τῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας συμπληρούμενα ὑπὸ τῆς ἱεραρχίας. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι, αἱ πρὸς ἐλεημοσύνην νουθεσίαι, ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ προϊσταμένου, ἐγγυῶνται τὸ σύστημα τῆς ἐνθαρρύνσεως καὶ τῆς συγκρατήσεως, ὧν τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, νὰ ἀφαιρῶσι τὸν ἱερομόναχον καὶ καλόγηρον τῶν κινδύνων τῶν ὁρμῶν των καὶ νὰ ἐπανάγωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ ἀγαθόν, ἐὰν ἀπέκλιναν αὐτοῦ. Αἱ διατάξεις αὗται, αἵτινες ἀπαγορεύουσιν αὐτοῖς τέρψεις τινὰς καὶ συναναστροφάς, αἱ παραινέσεις ἃς δέχονται παρὰ τῶν ἐπισκόπων, αἱ αὐστηρότητες δημοσίας τινος τιμητείας ἐμποδίζουσιν αὐτοὺς νὰ ἐκκλίνωσιν. Οἱ φίλοι των καὶ οἱ ἐχθροί των συντελοῦσιν ἐξ ἴσου διὰ νὰ τοὺς ὑποστηρίξωσιν εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ προορισμοῦ των. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, ἰδίᾳ οἱ ἐργάται, δὲν ἀπολαύουσιν οὐδενὸς τῶν μέσων τούτων. Παραδίδονται εἰς τὸν πειρασμὸν ἄνευ τρόπων ἀμύνης. Ἥκιστα ἠσφαλισμένοι κατὰ τοῦ κακοῦ διὰ τῆς σκέψεως, παρορμῶνται ὑπὸ τῆς διαφθορᾶς ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας βιοῦσι καὶ ὑπὸ τῶν ἀστεϊσμῶν τῶν συντρόφων των. Οὐδεὶς ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν παρεκτροπῶν των διδικαίωμα ἐπιτιμήσεως. Ἐὰν εὑρίσκηταί τις νὰ τοὺς μεμφθῇ, περιορίζεται σχεδὸν μόνον εἰς τὰ βαρέα παραπτώματα τῆς κακοηθείας των καὶ τοῦτο σπανίως πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἠθικῆς.»

Ὁ Corbière ἀποδείκνυσιν ὡσαύτως διὰ προσφορωτάτων φράσεων ὅτι ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἡ γενίκευσις τῆς ἀγαμίας μεταξὺ τῶν κατωτέρων τάξεων ἄγει πρὸς τὰ ὀλεθριώτερα κοινωνικὰ ἀποτελέσματα. «Ἡ ἔκτροπος τῶν νέων συμπεριφορά, λέγει οὗτος, δὲν παρουσιάζει τὸν χαρακτῆρα τοῦτον τοῦ ἐξευτελισμοῦ ὅστις προσβάλλει τὰς τάξεις τῶν εἰς ἀπεριόριστον ἀγαμίαν προωρισμένων ἐργατῶν. Δὲν δύναταί τις νὰ μορφώσῃ ἰδέαν τῆς καταπτώσεως, ἐν ᾗ πίπτουσιν οἱ τελευταῖοι οὗτοι. Ἄνευ ἐκτιμήσεως διὰ τὴν γυναῖκα μεθ' ἧς εὑρίσκονται εἰς σχέσεις, μὴ δυνάμενοι νὰ τὴν εἰσαγάγωσιν εἰς τὸν κύκλον τῶν φίλων των, ὑποβιβάζουσι πᾶν αἴσθημα μέχρι τῆς περιφρονήσεως, ἣν ἔχουσι δι' αὐτήν. Τὴν κακομεταχειρίζονται, τῇ ἀρνοῦνται τὴν ἀναγκαίαν ἀντίληψιν. Θὰ δυνηθῶσι νὰ τῇ δώσωσι συμβουλάς; Συναισθάνονται ἑαυτοὺς τόσον ἀναξίους, ὥστε δὲν ἀντιποιοῦνται τοῦ δικαιώματος τούτου. Τί λέγω; δὲν θὰ δυνηθῶσι μάλιστα νὰ ἀπαιτήσωσι τὸν σεβασμὸν τῶν τέκνων των· τοσοῦτον τὸ συνειδὸς θὰ φωνάζῃ ὅτι δέν εἰσιν ἄξιοι αὐτοῦ. Θὰ ἔχητε λοιπὸν τέκνα κακοήθη, οἰκογενείας διεφθαρμένας. Ὑπὸ τὴν πρόφασιν νὰ περιστείλητε τὰ ἐπαχθέστατα τῶν ἐργατῶν βάρη, θὰ προπαρασκευάσητε τὴν κατάπτωσιν αὐτῶν, θὰ καταστρέψητε τὰ αἰσθήματά των, καθιστάντες αὐτοὺς ἀθλιωτέρους διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν ἐλατηρίων τῆς ἐργασίας καὶ τῆς οἰκονομίας. Θὰ ἔχητε σπάνιν γάμων καὶ τέκνων παρὰ τοῖς γονεῦσιν αὐτῶν ἀνατρεφομένων, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἀθεμίτων ἑνώσεων καὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἐκθέτων τέκνων θέλει ἐπαυξηθῇ.»

Ἐπὶ πάντων τούτων τῶν σημείων, αἱ ἐγκληματικαὶ καὶ αἱ τῆς δημοσίας τάξεως στατιστικαὶ δικαιοῦσι δυστυχῶς τὰς σκέψεις τοῦ Corbière, καθ' ὅσον πανταχοῦ διηκριβώθη ὅτι τὸ μέγα μέρος τῶν ἐγκληματιῶν ἀνήκει εἰς τὴν ἄγαμον τάξιν. [ἀκολουθεῖ]

Ὁ λέγων ἐν ψεῦδος δὲν προβλέπει εἰς ποίαν βάσανον θὰ ὑποβληθῇ· ὅτι θὰ ἀναγκασθῇ νὰ ἐπινοήσῃ χίλια ἄλλα διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ πρῶτον.

Τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς «Ἀττικῆς Ἴριδος» εὐγενῶς ἀνεδέχθησαν οἱ κάτωθι κύριοι.
Ἐν Χαλκίδι ὁ κ. Δημ. Λ. Στεφάνου.
Ἐν Ἄρτῃ οἱ Ἀδελφοὶ Λ. Καζαντζῆ.
Ἐν Ἀγχιάλῳ ὁ κ. Γεώργ. Τσακίρης.
Ἐν Βάρνῃ ὁ κ. Ε. Ξανθόπουλος.
Ἐν Γιουργέβῳ ὁ κ. Γεώργ. Φουρναράκης.
Ἐν Βουκουρεστίῳ ὁ κ. Εὐστ. Γ. Γαλάττης.
Ἐν Κωνσταντζᾷ ὁ κ. Νικ. Δημητρακάκης.
Ἐν Βραΐλᾳ ὁ κ. Γεώργ. Κοντούρης.
Ἐν Τούλτσᾳ ὁ κ. Γεώργ. Κοντόπουλος.

Τύποις «Νομικῆς» — Ὁδὸς Μιλτιάδου - Λεωχάρους 27